

छत्रदेव जनस्वास्थ्य गतिविधि

छत्रदेव गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाद्वारा २०८२ श्रावण महिनामा सञ्चालित गतिविधिहरूको सङ्गालो

वर्ष: २

अंक: १३

महिना: भाद्र

यस सामग्रीमा समावेश भएका विषयवस्तुहरू:

१. २०८२ श्रावण महिनामा सञ्चालित क्रियाकलापको विवरण
२. स्तनपान सप्ताह सम्बन्धी,
३. श्रावण महिनामा सञ्चालित सेवा तथा कार्यक्रमको प्रगति सम्बन्धी।

२०८२ श्रावण महिनामा छत्रदेव गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा द्वारा सञ्चालित क्रियाकलापहरू:

१. स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक समीक्षा बैठक सम्पन्न
२. स्तनपान सप्ताह सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न।

मासिक समीक्षा बैठक सम्पन्न

छत्रदेव गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाको आयोजनामा गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरूको सहभागिता तथा स्वास्थ्य शाखा प्रमुखको अध्यक्षतामा चैत्र महिनाको मासिक समीक्षा बैठक २०८२ श्रावण ९ गते सम्पन्न भएको थियो। छत्रदेव गाउँपालिकामा सम्पन्न बैठकमा बैशाख महिनामा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सञ्चालित क्रियाकलापहरूको समीक्षा गरिएको थियो। महिनाभर सञ्चालित क्रियाकलापको प्रभावकारिता सम्बन्धमा आवश्यक छलफल गरी सुझाव लिनेदिने कार्य गरिएको थियो। स्वास्थ्य संस्थाहरूले DHIS2 मा तथ्याङ्क प्रविष्टी गर्ने कार्य पुरा गरेकोले स्वास्थ्य शाखाबाट भेरिफिकेशन गरी तथ्याङ्कमा देखिएका समस्याहरूको बारेमा सुधारका लागि पृष्ठपोषण दिने लिने कार्य गरिएको थियो।

उक्त बैठकमा विगत वर्षमा भएका सवल एवम् सकारात्मक कुराहरूलाई निरन्तरता दिँदै दुर्बल पक्षहरूमा सुधार गर्दै लैजाने र गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा र मातहतका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरू तथा सेवालाई थप व्यवस्थित बनाउँदै लैजाने निर्णय गरिएको थियो। साथै सबै स्वास्थ्य संस्थाले वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गरी सोहीबमोजिम क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने प्रतिवद्धता जाहेर गर्नुका साथै समुदायमा डेंगी लगायतका किटजन्य रोगहरू देखापर्न सक्ने भएकाले जनचेतनामूलक क्रियाकलाप गर्ने निर्णयसमेत गरिएको थियो।

स्तनपान सप्ताहका अवसरमा विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न:

स्तनपान प्रवर्धनका लागि स्तनप्यायी आमाहरू, गर्भवती महिला तथा समुदायमा बालबालिकाको स्याहार सुसारसँग सम्बन्धित महिलाहरूलाई स्तनपानको महत्व, प्रभावकारी स्तनपानका लागि आशन र सम्पर्क लगायतका विषयमा जानकारी गराउँदा स्तनपान प्रवर्धनमा सहयोग पुग्ने हेतुले अगस्त १ देखि ७ सम्म विश्व स्तनपान सप्ताहको रूपमा मनाउँदै विभिन्न क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने गरिन्छ। श्रावण १६ देखि २२ सम्म सप्ताहव्यापी रूपमा गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्था, खोप क्लिनिक तथा आमा समूह मार्फत स्तनपान सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिएको थियो।

स्तनपानलाई प्राथमिकता दिऔ: सहयोगी वातावरण निर्माण गरौं

(Prioritise Breastfeeding Create Sustainable Support System)

विश्व स्तनपान सप्ताह, १-७ अगस्त (१६ देखि २२ श्रावण, २०८२)

शिशु जन्मिए पछि जतिसक्दो चाँडो (१ घण्टा भित्र) आमाको दुध (विगतो दुध) खुवाऔं।

शिशुलाई जन्मेदेखि ६ महिना पुरा नभएसम्म आमाको दुध मात्र खुवाऔं।

बालबालिकालाई ६ महिना पुरा भएपछि उमेर अनुसार पूरक खानाका साथै कम्तिमा २ वर्ष सम्म निरन्तर स्तनपान गराऔं।

आमाको दुध शिशुको लागि अमृत समान हो र यसले शिशुको रोगसँग लड्न सक्ने क्षमतालाई बढाउँछ।

स्तनपानले महिलाहरूमा स्तन क्यान्सर र पाठेघरको क्यान्सर हुने जोखिमलाई कम गर्दछ।

चिकित्सकको सल्लाह बिना शिशुलाई आमाको दुध बाहेक अन्य कुनै किसिमको दुध नखुवाऔं। दुधदानो/ बोतलको प्रयोग नगरौं।

छत्रदेव गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
स्वास्थ्य शाखा
छत्रगञ्ज, अर्घाखाँची

शिशुलाई आमाको दूध पुगे नपुगेको कसरी थाहा पाउने?

- दूध प्रशस्त खान पुगेको शिशुले एक दिनमा (२४ घण्टामा) कम्तीमा ६ देखि ८ पटकसम्म पिसाब फेर्छ र पिसाबको रङ्ग सफा हुन्छ।
- यदि शिशुलाई दूध प्रशस्त खान पुगेको छैन भने २४ घण्टामा ६ पटक भन्दा कम पिसाब फेर्छ र पिसाबको रङ्ग गाढा पहेँलो, बाक्लो, एकदम गाढाउने हुन्छ।

**छत्रदेव गाउँपालिका तथा मातहतका निकायहरुबाट २०८२ श्रावण
महिनामा प्रदान गरिएका सेवा सम्बन्धी विवरण**

क्र.सं.	विवरण	सेवाग्राहीको संख्या			कैफियत
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	नयाँ सेवाग्राही	१९०९	११९०	३०९९	
२	जम्मा सेवाग्राही/नयाँ तथा पुरानो	२०४२	१३०३	३३४५	
३	किशोर किशोरी सेवाग्राही संख्या	१३२	११९	२५१	
४	ज्येष्ठ नागरिक सेवाग्राही	७०४	५२३	१२२७	
५	बहिरंग सेवाका सेवा ग्राही नयाँ	१२८२	८५०	२१३२	
६	बहिरंग सेवाका सेवा ग्राही पुरानो	७६५	५३६	१३०१	
७	नियमित खोप सेवा प्रदान गरिएको	७८	८६	१६४	
८	पूर्ण खोप पाएका बालबालिका	३	३	६	
९	बृद्धि अनुगमन गरेको नयाँ ०-२३ महिनाका बालबालिका	७	९	१६	औषत भेट २१ पटक
१०	बृद्धि अनुगमन गरेको पुराना ०-२३ महिनाका बालबालिका	१६२	२१८	३८०	
११	कम तौल भएका बालबालिका संख्या	०	०	०	
१२	पहिलो पटक गर्भजाँच गरेको संख्या	१५		१५	
१३	प्रोटोकल बमोजिम चार पटक गर्भजाँच गरेको संख्या	११		११	
१४	२० वर्ष मुनिका गर्भवती संख्या	४		४	
१५	प्रोटोकल बमोजिम आठ पटक गर्भजाँच गरेको संख्या	१२		१२	
१६	स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति संख्या	७		७	
१७	स्वास्थ्य संस्थामा CB-IMNCI मा सेवा दिएको	६२	५८	१२०	
१८	कण्डम वितरण गोटा			५२६०	CPR 36.97 %
१९	प.नि. साधन नयाँ प्रयोगकर्ता	१६		१६	
२०	प.नि. साधन नयाँ प्रयोगकर्ता <२० वर्ष	०		०	
२१	प.नि. साधन लगातार प्रयोगकर्ता	८४८	८५	९३३	
२२	यस महिनामा दर्ता भएका क्षयरोगी	१	१	२	
२३	यस महिनामा दर्ता भएका कुष्ठरोगी	०	०	०	
२४	गाउँघर क्लिनिक			४०४	
२५	म.स्वा.से.			१६२७	
२६	विपन्न नागरिक उपचार कोष सिफारिस	०	५	५	
२७	प्रदेश स्वास्थ्य उपचार विशेष सिफारिस	०	०	०	
२८	अति असाध्य रोग राहत सिफारिस	०	०	०	

**जापानिज इन्सेफलाइटिस रोगबारे
सचेत होऔँ**

जापानिज इन्सेफलाइटिस मस्तिष्कमा संक्रमण हुने लामखुट्टेको टोकाईबाट सर्ने एक प्रकारको गम्भीर रोग हो। यो रोग जुनसुकै उमेरका मानिसलाई लाग्न सक्छ तर धेरैजसो १५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा देखिन्छ।

यो भाइरसबाट संक्रमित हाँस, कुखुरा जस्ता चरा-चुरुङ्गी र सुँगुर-बैँगुर जस्ता जनावरहरूलाई लामखुट्टेले टोक्यो भने सो लामखुट्टे संक्रमित हुन्छ र ती संक्रमित लामखुट्टेले मानिसलाई टोकेमा यो रोग मानिसमा लाग्दछ। तर यो रोग मानिसबाट मानिसमा भने सर्दैन। यो रोग विशेषगरी साउनदेखि कार्तिकसम्म देखिन्छ।

सम्पादक:

बुद्धि राम न्यौपाने
जनस्वास्थ्य अधिकृत
छत्रदेव गाउँपालिका

छत्रदेव गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
स्वास्थ्य शाखा
छत्रगञ्ज, अर्घाखाँची

